

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บทบาทของนายปรีดี พนมยงค์ในขบวนการเสรีไทย

ชื่อผู้เขียน นายอนุสรณ์ ไตรสังข์

ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์คนัย ทองใหญ่ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์สุรพันธ์ ทับสุวรรณ
3. รองศาสตราจารย์รุจิรา เดชาขงูร

178751

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาการดำเนินการของขบวนการเสรีไทยในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 และ (2) เพื่อศึกษาถึงบทบาทของนายปรีดี พนมยงค์ในขบวนการเสรีไทย การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากท่านผู้หญิงพูนสุข พนมยงค์

ผลการศึกษาพบว่า

ขบวนการเสรีไทยได้ร่วมมือกับฝ่ายสัมพันธมิตรในการต่อสู้กับกองทัพญี่ปุ่น โดยได้ประกอบกิจกรรมในทางยุทธศาสตร์หลายประการ คือ การฝึกพลพรรคเสรีไทย การสร้างสนามบินลับ การลำเลียงอาวุธยุทโธปกรณ์และบุคคลากร การประสานงานกับนายปรีดี พนมยงค์ เพื่อวางแผนยุทธศาสตร์ร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตร ตลอดจนจัดตั้งสถานีวิทยุเพื่อรายงานข่าวความเคลื่อนไหวของกองทัพญี่ปุ่น

นายปรีดี พนมยงค์ เข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรในการต่อสู้กับกองทัพญี่ปุ่น ในขณะเดียวกันได้ทำความเข้าใจกับฝ่ายสัมพันธมิตรว่ากระทำการต่าง ๆ โดยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นการกระทำที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของชาวไทยส่วนใหญ่ อีกทั้งยังได้ช่วยเหลือเชลยศึกไม่ให้ตกกองทัพญี่ปุ่นควบคุมตัว และท้ายที่สุดได้เปลี่ยนแปลงรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม และเจรจากับประเทศสหราชอาณาจักรเพื่อยกเลิกการประกาศสงครามที่กระทำไปโดยรัฐบาลชุดก่อน

The purposes of this study are twofold: (1) to investigate the performance of the Free Siamese Movement (FSM) during the Second World War, (2) to examine the roles of Mr. Pridi Bhanomyong in the FSM. This research is based on the qualitative method using documents and in-depth interview with Lady Poonsuk Bhanomyong.

It is found, as the results, that

The FSM collaborated with the Alliances (the U.S.A., Great Britain and France) in fighting with the Japanese Army by launching many strategic activities: training members of the FSM, building secret airport, transporting weapons and personnel, coordinating with Mr. Pridi Bhanomyong for strategic planning with the Alliance, and establishing radio station to report movements of the Japanese Army.

Mr. Pridi Bhanomyong allied with the Alliance in fighting with the Japanese Army whilst explaining the Alliance that all deeds done under Marshall P. Pibulsongkram's government were against wills of the majority of Thais. He also helped prisoners of war from detention by the Japanese Army. Finally, he took over Marshall P. Pibulsongkram's government after the war and negotiated with Great Britain to abolish war declaration done by the previous government.